

Er likviditet nøkkelen til vekstog til «overlevelse» ?

JA.....

men skal man få til vekst må også andre viktige forhold være på plass:

- Tydelig strategi
- Riktig kompetanse (ansatte)
- Teknologi
- Markedsforståelse
- Effektiv og framtidrettet forretningsmodell
- God økonomisk styring

- Det å ha tilgjengelig likviditet kan gi selskapene muligheter til å kunne:
 - Investere i nødvendig teknologi og kompetanse
 - Forhandle gode betingelser hos leverandører og långivere/investorer
 - Vokse raskere enn konkurrentene
 - Tåle forsinkelser og endringer i planene
 - Ta større risiko - «gripe muligheter»
- Uten likviditet - risiko for at alt stopper opp, selv om du har både kunder, en god plan og god teknologi.

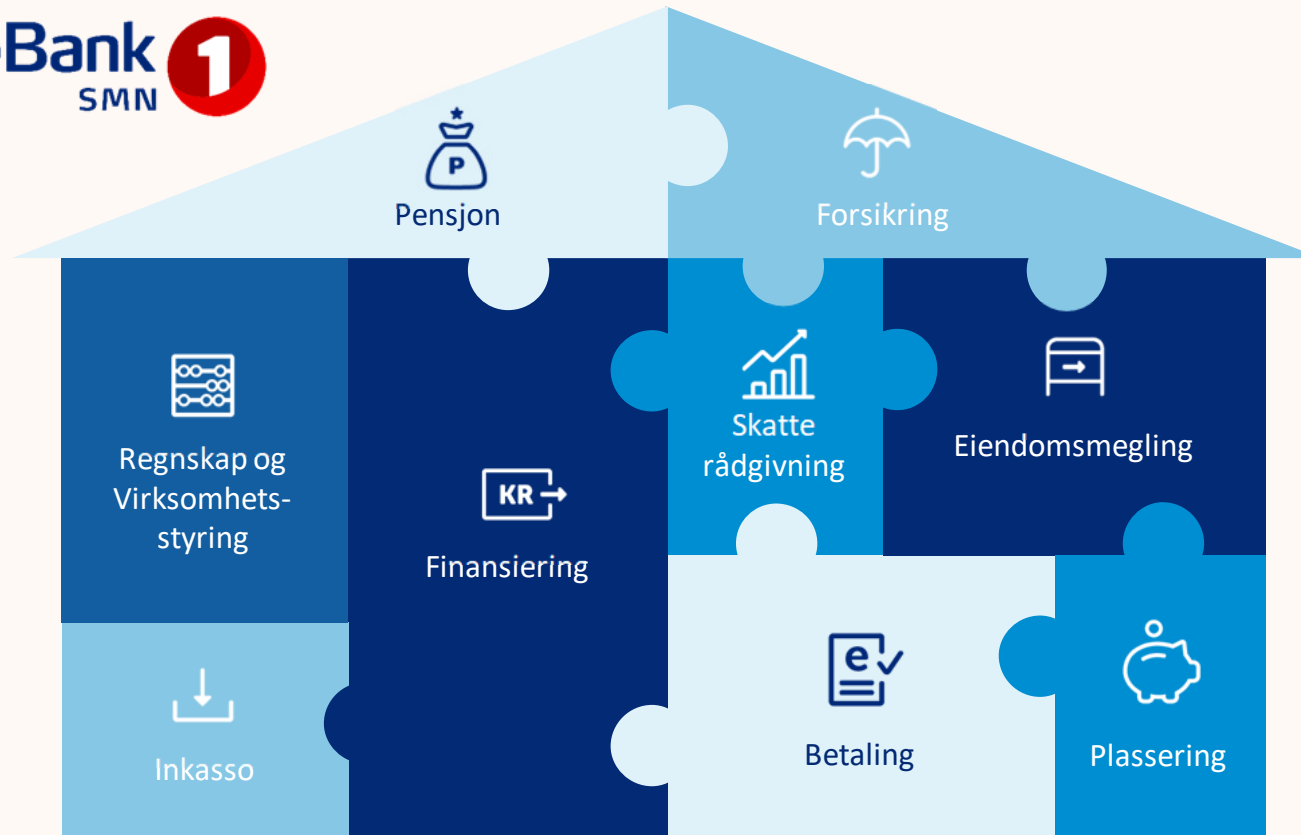
«CASH IS KING»

.. derfor er god
likviditetsstyring
viktigere enn
overskudd

AI generert bilde ChatGpt

Norges mest komplette finanshus

Med bærekraft, tilstedeværelse, digitale løsninger og kunnskap om Midt-Norge som fundament

Bank
Eiendom
Regnskap

Tett kontroll og styring av virksomheten er mer aktuelt enn noen gang, i et uforutsigbart økonomisk landskap.

Vi påvirkes av forhold som vi ikke kan kontrollere 100%, men som vi må ta hensyn til når vi skal styre virksomheten.

- Høy inflasjon– økte kostnader
- Rentenivå
- Endringer i energipriser /valutakurser
- Geopolitisk usikkerhet (Ukraina, USA, Israel osv..)
- Teknologisk utvikling
- Klimapåvirkning – krav til beredskap/risiko
- «Strammer tilgang på kapital» (..investorer mer forsiktig de siste årene)

Hva er virksomhetsstyring ?

- Sette mål for selskapet
- Plan for hvordan mål skal nås
- Etablere rutiner, systemløsninger, internkontroll
- Følge med på utvikling av resultater og risikoer
- Ta beslutninger- iverksette tiltak

Virksomhetsstyring handler om hvordan bedriften planlegger, styrer og følger opp virksomheten for å nå målene sine – på en effektiv måte.

Hva er likviditetsstyring?

Sentralt i likviditetsstyring er derfor:

- **Kontroll på virksomhetens løpende betalingsevne;** unngå betalingsproblemer, kunne betale løpende utgifter/forpliktelser.
- **Fokus på «kapitalbinding»;** kapital som er bundet opp i eiendeler, som alternativt kunne blitt brukt annerledes, og Sammensetning av eiendeler/gjeld i balansen (arbeidskapital).
- **Rapportering og prognoser;** forutser kapitalbehov og likvidtetsmangler, gir en «status» og et grunnlag for å gjøre tiltak («styring»).

Krav til likviditetsstyring i aksjeloven

Aksjeloven § 3-4 stiller krav til forsvarlig egenkapital og likviditet

«Selskapet skal til enhver tid ha en **egenkapital** og en **likviditet** som er forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av virksomheten i selskapet»

Dette plikter selskapet og styret å ha oversikt over....(til enhver tid!)

Dessverre ingen «trylleformel» for god likviditet

- Eiere/styret og ledere i virksomheter (spesielt i SMB) bør ha større **fokus på – og forståelse rundt** – likviditet og likviditetsstyring
- **Skaff oversikt («rapporter»)** som viser situasjonen i dag, og hvordan man «tror» likviditeten vil utvikles fremover (kapitalbehov)
- **«gode tider – bygger dårlige rutiner»**
- **Likviditetskilder**, kartlegg og forstå mulige kilder før du trenger pengene
- Om det er «mørke skyer» i horisonten..... **iverksett tiltak...nå , ikke vent !**

Hvilke likviditetsmessige utfordringer møter man i vekstfasen... eller når det begynner å bli problemer?

- Lang kredittid på kunder – dette må finansieres!
 - «Iver» etter omsetningsvekst, ikke samme «iver» etter rutiner og systemløsninger sånn at pengene kommer raskt på konto.
- Økt omfang av kortsiktig gjeld («luksusfellen»)
 - høy gjeldsgrad som en følge av dette – alle kreditt linjer (KK) er trukket maks for å tett kortsiktige «likviditetshull»
- Omløpshastigheten på lager for lav
 - binder kapital som kunne være brukt til andre formål/betaling av forpliktelser.
- Manglende fokus fra ledelse/styret på «stram» styring
 - Ofte «kriseløsninger» kortsiktige, som igjen kan føre til... salg/oppkjøp..... konkurs

SpareBank 1

Arbeidskapital – sier noe om «helsen» til virksomheten

- Arbeidskapital =
 - omløpsmidler (bank, kundefordringer, varelager) – kortsiktig gjeld (KK, lev. Gjeld, off. avgifter, kortsiktige lån)
- Hvor mye likviditet virksomheten har tilgjengelig på kort sikt
 - Disponible likviditet etter at kortsiktige gjeldsforpliktelser er gjort opp og alle kortsiktige fordringer er krevd inn (omløpsmidler).
- Bør (..skal) være positiv
- En oppdatert balanse er «gull» verdt i likviditetsstyringen

.....her ligger ofte utfordringen !

Tiden det tar fra varer kjøpes inn, til du mottar betaling fra kunden for de samme varene

Ledelse og styret må kjenne denne tidslinja for sin virksomhet i detalj.
Iverksette konkrete tiltak på de områder der man ser potensialet for bedring

Hvilket fokus bør ledelse .. og styret ha

- Hold stramt i «tøylene» = god styring
- Få på plass en «relevant» økonomisk rapportering
- Finansiering – få på plass langsiktighet, billiger og mere forutsigbart enn «kriseløsninger»
- Vekst må «overvåkes», spesielt om prosjekter blir mye større enn tidligere, eller man leverer økt omfang av vare/tjenester på andre områder/måter enn tidligere
- Forståelse og kontroll på detaljene (tidslinjen) i pengeflyten «gjennom» selskapet- ofte der mulighetene ligger men også risikoen
- Om utfordringer, handle, ikke vent å se !

Hvilke tiltak bør ledelse .. og styret etablere (vurdere)

- Likviditetsprognose (3-9 mnd.) med tilhørende konkrete tiltaksplan for å løse kapitalbehov
- Faktureringsrutiner (... få inn pengene kjapt)
- Automatiser betalingsløsninger (... få inn pengene ved leveranse)
- Innkjøpsrutiner (... gode/bedre vilkår hos faste leverandører)
- Leasing, factoring, fakturasalg (... som alternative løsninger?)
- Sørg for å få en oppdatert balanse rapporter jevnlig
- Rapportering og overvåkning av kritisk «nøkkeltall» som bla:
 - Reell kredittid på kundefordringer (... utviklingen på de største kunder)
 - Lagertid på varegrupper/enkelt objekter (... Hvor lenge binds kapitalen)
 - Kredittid på de største (faste) leverandører
 - Utviklingen i arbeidskapital
- Dialog med kreditorer (bank) og investorer (ikke vent...)
- Oversikt over potensielle kapitalkilder (... om det skulle bli behov)

Systemløsninger og digitaliseringen gir muligheter

vippss

Takk for oppmerksomheten !